

SFS 2006:536

Utkom från trycket
den 14 juni 2006

Lag om ändring i lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag;

utfärdad den 1 juni 2006.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag

dels att 1 kap. 1 och 3 §§, 2 kap. 7 §, 6 kap. 1, 2, 6, 9 och 10 §§, 7 kap. 4 och 16 §§ samt 8 kap. 1 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 6 kap. 11 § och 7 kap. 12 a §, ett nytt kapitel, 7 a kap., samt en ny rubrik närmast före 6 kap. 11 § av följande lydelse.

1 kap.

1 §³ I denna lag betyder

1. bank: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank,
2. kreditmarknadsföretag: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (kreditmarknadsbolag respektive kreditmarknadsförening),
3. värdepappersbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,
4. kreditinstitut: bank, kreditmarknadsföretag och Svenska skeppshypotekskassan,
5. institut: kreditinstitut och värdepappersbolag,
6. finansiellt institut: ett svenskt eller utländskt företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att
 - förvärva aktier eller andelar,

¹ Prop. 2005/06:45, bet. 2005/06:FiU22, rskr. 2005/06:317.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG av den 16 december 2002 om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG och 93/22/EEG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG och 2000/12/EG (EUT L 035, 11.2.2003 s.1, Celex 32002L0087), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/1/EG (EUT L 079, 24.3.2005 s. 9, Celex 32005L0001).

³ Senaste lydelse 2004:314.

– driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 1 kap. 3 § lagen om värdepappersrörelse, eller

– driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10 och 12 lagen om bank- och finansieringsrörelse, utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § samma lag,

7. holdingföretag med finansiell verksamhet: ett finansiellt institut som inte är ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat och

a) som har minst ett dotterföretag som är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag, och

b) vars dotterföretag även i övrigt uteslutande eller huvudsakligen utgörs av sådana företag eller finansiella institut som avses i a,

8. holdingföretag med blandad verksamhet: ett svenskt eller utländskt moderföretag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländskt företag, holdingföretag med finansiell verksamhet eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, men som har minst ett dotterföretag som är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag,

9. anknuten företag: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla data-tjänster eller bedriva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,

10. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Det finns ett ägarintresse om

1. en juridisk person är intresseföretag till ett företag enligt 1 kap. 5 § årsredovisningslagen (1995:1554), eller

2. ett företag direkt eller indirekt äger minst 20 % av kapitalet eller av samtliga röster i ett annat företag.

3 §⁴ I de fall som avses i 2 § första stycket 1–3 och andra stycket samt 1 § andra stycket skall sådana rättigheter som tillkommer någon som handlar i eget namn men för en annan fysisk eller juridisk persons räkning anses tillkomma den personen.

När antalet röster i ett dotterföretag eller ett företag enligt 1 § andra stycket bestäms skall inte de aktier eller andelar i respektive företag som innehas av företaget självt eller av dess dotterföretag beaktas. Detsamma gäller aktier eller andelar som innehas av den som handlar i eget namn men för något av företagens eller deras dotterföretags räkning.

2 kap.

7 §⁵ Från det egna kapitalet skall institutet räkna av förluster uppkomna under löpande räkenskapsår.

Från det primära kapitalet skall institutet räkna av övervärden vid förvärv av rörelse (inkrånsgoodwill), som redovisas i institutet.

⁴ Senaste lydelse 1995:1598.

⁵ Senaste lydelse 2004:314.

Från summan av det primära och det supplementära kapitalet enligt 6 § andra–fjärde styckena skall institutet i de fall som anges i fjärde stycket räkna av det bokförda värdet av aktierna eller av vad som har skjutits till i annan form (tillskott) i

1. ett institut, ett institut för elektroniska pengar, ett försäkringsbolag eller motsvarande utländska företag,
2. ett finansiellt institut,
3. ett utländskt återförsäkringsföretag eller
4. ett försäkringsholdingföretag.

En sådan avräkning skall göras om

1. institutets ägarandel överstiger 5 % av företagets kapital, eller
2. i det fall ägarandelen är mindre än enligt 1,
 - a) tillskottet eller summan av tillskotten överstiger 5 % av det egna kapitalet eller de egna fonderna i företaget eller det sammanlagda bokförda värdet av sådana tillskott överstiger 10 % av summan av institutets primära och supplementära kapital, eller
 - b) institutet har ett ägarintresse i det andra företaget.

Avräkning skall inte göras för tillskott som belöper på företag som omfattas av samma gruppbaseerade redovisning som institutet enligt 6 kap. genom fullständig konsolidering eller genom en klyvningsmetod.

Avräkning skall inte heller göras för tillskott som belöper på företag som gemensamt med institutet omfattas av tillsyn enligt lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

6 kap.

1 §⁶ En finansiell företagsgrupp består av

1. ett institut eller ett holdingföretag med finansiell verksamhet och de dotterföretag som är institut, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländska företag eller finansiella institut, eller

2. ett institut eller ett holdingföretag med finansiell verksamhet och de institut, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländska företag eller finansiella institut som det förstnämnda institutet eller holdingföretaget har ägarintresse i och som leds tillsammans med ett eller flera andra företag, om ägarnas ansvar är begränsat till den andel av kapitalet som dessa innehar, eller

3. ett institut eller ett holdingföretag med finansiell verksamhet samt de institut, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländska företag eller finansiella institut som det förstnämnda institutet eller företaget har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning med, eller

4. ett institut eller ett holdingföretag med finansiell verksamhet och dotterföretag enligt 1 samt företag som det finns ägarintresse i enligt 2 eller i huvudsak gemensam ledning med enligt 3.

När en finansiell företagsgrupp föreligger enligt första stycket, skall även ett anknutet företag som är dotterföretag eller som det finns ägarintresse i ingå i gruppen.

⁶ Senaste lydelse 2002:153.

2 §⁷ Regeringen får meddela föreskrifter om att bestämmelserna om finansiella företagsgrupper skall gälla även för

1. ett institut eller ett holdingföretag med finansiell verksamhet och de institut, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländska företag eller finansiella institut som det finns andra ägarintressen i än sådana som anges i 1 § första stycket 2,

2. ett institut eller ett holdingföretag med finansiell verksamhet och de institut, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländska företag eller finansiella institut, som det förstnämnda institutet eller holdingföretaget har andra former av kapitalbindningar till, eller

3. ett institut eller ett holdingföretag med finansiell verksamhet och de institut, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländska företag eller finansiella institut, som det förstnämnda institutet eller holdingföretaget utövar ett väsentligt inflytande över.

Om regeringen enligt första stycket har föreskrivit att bestämmelserna om finansiella företagsgrupper skall gälla, skall även ett anknutet företag som är dotterföretag eller som det finns ägarintresse i ingå i gruppen.

6 § Vid upprättande av den redovisning som avses i 5 § skall de företag som ingår i den finansiella företagsgruppen konsolideras fullständigt om inte annat följer av 7 och 8 §§ eller föreskrifter meddelade med stöd av 8 kap. 1 § 7.

9 §⁸ Kapitalbasen för den finansiella företagsgruppen skall bestämmas i enlighet med 2 kap. 6 §, 7 § första–femte styckena samt 8 §. Även den del av kapitalbasen som belöper på minoritetsandelar skall ingå. Goodwill som belöper på företag som omfattas av gruppbaserad redovisning skall räknas av från primärt kapital.

Vid beräkning av kapitalkrav för kreditrisker skall tillgångar och åtaganden tas upp till de värden som föreskrivs i 3 kap. 1 §. Vid beräkning av kapitalkrav för marknadsrisker skall reglerna i 4 kap. 2–8 §§ eller 9 § tillämpas. Exponeringar skall bestämmas på sätt som anges i 5 kap.

10 §⁹ Vid beräkningen av de i 5 kap. angivna gränsvärdena skall inte exponeringar som ett institut har mot ett annat koncernföretag tas med, om företagen är föremål för gruppbaserad tillsyn som utövas av en behörig myndighet inom EES eller likvärdig tillsyn i tredje land.

Ledningen i ett holdingföretag med finansiell verksamhet

11 § Den som ingår i ledningen i ett holdingföretag med finansiell verksamhet skall ha tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av företaget och även i övrigt vara lämplig för en sådan uppgift.

⁷ Senaste lydelse 2002:153.

⁸ Senaste lydelse 2000:444.

⁹ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

4 § Finansinspektionen skall, inom ramen för sin befogenhet, efter begäran från behörig myndighet i ett annat land inom EES, lämna eller kontrollera information som behövs för att den utländska myndigheten skall kunna utöva sin tillsyn eller också tillåta att denna myndighet själv utför kontrollen. Den utländska myndigheten får närvara vid en kontroll som utförs av Finansinspektionen.

12 a § Om någon i ledningen för ett holdingföretag med finansiell verksamhet inte uppfyller de krav som anges i 6 kap. 11 §, får Finansinspektionen förelägga holdingföretaget att rätta till förhållandet.

16 §¹⁰ Beslut som Finansinspektionen meddelar i ärenden enligt 13 d § får inte överklagas.

Andra beslut som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande skall gälla omedelbart.

7 a kap. Moderföretag utanför EES

1 § Om moderföretaget till ett institut är ett institut eller ett holdingföretag med finansiell verksamhet som har sitt huvudkontor utanför EES, skall Finansinspektionen kontrollera om den gruppbaseade tillsyn som utövas av tillsynsmyndigheten i tredje land är likvärdig med den gruppbaseade tillsyn som föreskrivs i artikel 52 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG av den 20 mars 2000 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut.¹¹

Finansinspektionen är skyldig att utföra kontrollen om det begärs av moderföretaget eller av ett institut, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag som ingår i den finansiella företagsgruppen och som auktoriserats inom EES.

Innan Finansinspektionen beslutar om tillsynen är likvärdig, skall inspektionen höra övriga berörda behöriga myndigheter inom EES. Inspektionen skall också ha rådfrågat Europeiska bankkommittén.

2 § Om tillsynen inte bedöms vara likvärdig, skall Finansinspektionen besluta att bestämmelserna om finansiella företagsgrupper i 6 och 7 kap. skall tillämpas som om moderföretaget hade haft sitt huvudkontor inom EES.

Efter att ha hört övriga berörda behöriga myndigheter får Finansinspektionen i stället besluta att använda sig av andra tillsynsmetoder som säkerställer att tillsynen över instituten i företagsgruppen är tillräcklig. Inspektionen får därvid förelägga en ägare som har ett bestämmande inflytande över ett institut eller institut för elektroniska pengar att inrätta ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES. Inspektionen får då besluta att be-

¹⁰ Senaste lydelse 2005:543.

¹¹ EGT L 126, 26.05.2000 s.1 (Celex 32000L0012).

stämmelserna i denna lag skall tillämpas på instituten i företagsgruppen som leds av detta holdingföretag.

Finansinspektionen skall underrätta företagsgruppen, de berörda behöriga myndigheterna och Europeiska gemenskapernas kommission när sådana andra tillsynsmetoder som anges i andra stycket används.

8 kap.

1 §¹² Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen skall meddela närmare föreskrifter om

1. villkor för att räkna in poster i kapitalbasen och räkna av poster från densamma enligt 2 kap. 6 § respektive 7 §, omfattningen av dessa poster och hur kapitalbasen i övrigt skall beräknas enligt samma paragrafer,

2. vilka poster som får räknas in i kapitalbasen enligt 2 kap. 8 § och omfattningen av dessa samt vilka icke likvida tillgångar som skall räknas av från kapitalbasen enligt samma paragraf,

3. beräkning av kapitalkraven enligt 3 kap. 1 och 2 §§,

4. vilka poster som skall ingå i handelslagret enligt 4 kap. 1 § och omfattningen av dessa,

5. beräkning av kapitalkraven enligt 4 kap. 2–7 §§,

6. hur exponeringarna skall värderas vid beräkningen av ett instituts exponeringar enligt 5 kap. 1 och 3 §§,

7. hur konsolidering skall ske och hur kapitalbasen skall beräknas enligt 6 kap. 6–9 §§ samt hur företag som har gemensam eller i huvudsak gemensam ledning enligt 6 kap. 1 § första stycket 3 och 4 skall konsolideras,

8. innehållet, utformningen och omfattningen av den redovisning eller information som skall lämnas enligt 7 kap. 5 §,

9. omfattningen och fullgörandet av rapporteringsskyldigheten enligt 7 kap. 11 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

På regeringens vägnar

SVEN-ERIK ÖSTEBERG

Mats Walberg
(Finansdepartementet)